

מדינת ישראל
הכנסת הראשונה

לר.

פרטי כל מס. / ג

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ד' י"ג אדר ב' תשי"א
(21.3.1951) בשעה 08.30

נ ו כ ח י ם :

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- מ. ארנוב
- פ. אילנית
- י. בדר
- י. ברץ
- י. בן-אהרון
- מ. בן-עמי
- ד. בן-רן-האי
- א. גרין-ורה
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מיעצת)
- ת. טובי
- צ. יהודה
- י. כסה
- ש. כץ
- ע. מימון
- מ. נורוק
- ש. מיקוניס
- ש. פרסיץ
- א. ציזלינג
- י. קליבנוב
- ח. רובין
- א. רוזאל-נאור
- א. תבורי

ח ס ר י ם :

- מ. יערי
- א. מזור
- נ. ילין-מור (בזכות דעה מיעצת)

מ ר ז מ נ י ם :

- י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
- נ. ניר - סגן יו"ר הכנסת
- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
- י. קרן-צבי - מטעם משרד המשפטים
- פ. רופ. שקי - מטעם משרד המשפטים
- מ. פימנטה - מתורגמן
- י. רוקח
- ד. צ. פנקס - בשם ועדת הכספים

ס ד ר - ה י ם :

1. הדיון על התקציב בוועדת הכספים
2. ישיבת הכנסת ביום ד' 28.3.51
3. מעמדם של חברי הכנסת אלישר, קוק ון בוטינסקי
4. סדר היום בישיבת הכנסת של יום ד' 21.3.51
5. פגרת הפסח
6. מכתב היועץ המשפטי בענין חסינותם של חברי הכנסת ארם, טובי ומיקוניס.

לר.

היו"ר י. הררי :

המליאה העבירה אלינו אתמול את ענין הדיון על התקציב בוועדת הכספים.

בישיבתנו מיום 13.3.51 החלטנו: (א) להקציב לדיון על התקציב שמונה שעות. את מועד התחלת הדיון יקבע יושב-ראש הכנסת.

(ב) ועדת הכנסת, מתוך הסכמה כללית, מציעה שוועדת הכספים תטפל מיד בתקציב הזמני לשנת 1951/52.

נשאלת השאלה מה אנו עושים בענין זה שהמליאה העבירה אלינו.

מ. ארגוב :

אני מציע שההודעה כנוסחתה, כפי שנתקבלה בישיבת הוועדה, תוקרא בכנסת ויו"ר הכנסת יודיע אכסאופיזיו שהענין בסדר ולא יצביעו על כך.

ש. כץ :

אני מציע שיו"ר ועדת הכספים או יו"ר ~~ה~~ הכנסת יודיע שוועדת-הכספים ממשיכה בדיוניה כפי שהתחילה, ושלא נדון בדבר.

נ. ניר :

אמש, לפני גמר ישיבת המליאה, קבלתי פתק מיו"ר ועדת הכספים השואל: אולי להציע לכנסת שתעביר את הדיון בענין התקציב לוועדת-הכספים עוד לפני גמר הויכוח? ענית לי: "אם תבקש ממני, אתן לך להציע. אולם, אם תהיה התנגדות אפילו מצד חבר כנסת אחד בלבד, לא אוכל להצביע על ההצעה; על כן אני מיעץ לך שלא לעשות את הדבר הזה."

כוונתי היתה פשוטה: היות ונוכחתי כי יש מישהו בכנסת הרוצה להצביע נגד התקציב, לא יכולתי להצביע על ההצעה. עד כה לא עשינו כדבר הזה. אילו יו"ר ועדת הכנסת היה שולח אלי פתק המודיע את החלטת הוועדה, לא הייתי מצביע והייתי מודיע כי מקבלים לתשומת-לב את הודעת יו"ר הכנסת ועוברים לסדר-היום.

עשיתי טעות אחת בזה שנתתי את רשות הדיבור לחבר הכנסת ארגוב.

היו"ר י. הררי : לא ידעתי כלל שבעיה זו תועלה במליאה. יו"ר ועדת הכספים, בהודעתו, הסתמך על החלטת ועדת הכנסת ולא היה מקום שאודיע זאת שנית.

י. בדר :

הדיון הזה אינן מקומו כאן. אם מישהו מערער על החלטת יו"ר הכנסת - המקום לערעור זה רק בוועדת-הפירושים.

מ. בן-עמי :

יתכן שהרוב יחליט להחזיר את התקציב לממשלה. האם אתם רוצים שהכנסת תתן גוש-פנקא לוועדת-הכספים לטפל בדבר שאחר-כך יועבר לוועדה?

כל עוד הכנסת לא הביעה באופן סופי את דעתה ⁴בגורל הצעת חוק זו, אין הכנסת מתערבת במה שנעשה בוועדות, אבל היא נותנת הוראות. ועדת הכנסת אינה מוסמכת לקבוע שהכנסת יכולה לתת הוראות כל עוד הדיון לא נסתיים.

פ. אילנית :

הדבר הראשון שלא היה אמש בסדר הוא שיו"ר ועדת-הכספים פונה אל הכנסת בשם ועדת הכנסת. אני קובעת שדבר כזה לא יתכן. אולי בשיחה פרטית של יו"ר ועדת הכנסת עם יו"ר ועדת הכספים נודע לאחרון שוועדת הכנסת קיבלה החלטה מסוימת, אך על החלטה זו יכול להודיע מעל במת הכנסת רק יו"ר ועדת הכנסת או ממלא מקומו.

כשקיבלנו את ההחלטה בנוגע לדיון על התקציב בוועדת הכספים, הוטכם במפורש שאין מונעים את עבודת הוועדה אך גם אין יוצרים ע"י כך תקדים. וכאן הודעת היו"ר הנכבד שלנו, שנבחרה ועדת-משנה, אינה משנה שום דבר, כי ועדת המשנה לא הביאה מסקנותיה. (ועדת הכנסת לא קיבלה את מסקנותיה).

ך שהמצב הוא כמו שהיה אשתקד. המסקנה היא, שלכנסת גם עכשיו אין מה שפל בענין זה.

איני מתנגדת להצעת מר נייר שהציע כאן, בל לגופו של ענין אני סבורה כמר כץ, שכל הענין היה מיותר לחלוטין; ועדת הכספים לא היתה כל סיבה לפנות לכנסת. היא היתה יכולה להמשיך עבודתה גם בלי פניה זו.

בר-רב-האי :

איני מתאר לעצמי מצב, שבקשר להחלטה שנתקבלה בוועדה פה אחד יקום חבר בכנסת יתנגד לה. כולנו מאוחדים בדעה שועדת הכספים יכולה להמשיך בעבודתה. פחד הוא שהתקציב יוחזר לממשלה. ובכן, במקרה שכן - לכל היותר תלכנה איבוד 4 - 3 ישיבות של ועדת הכספים.

לדעתי, יש להודיע במליאת הכנסת כי עדת הכנסת שמעה בזמנו את ההודעה ואינה מתערבת יותר בענין זה.

טובי :

אין לי כל טענה על כך שחבר הכנסת פנקס מפר את התקנון והפרוצדורה של הכנסת. יני יודע מדוע הוא ביקש להעביר חוק שטרם סיימנו את הדיון בו. לכן תנגדתי. דבר זה הוא בניגוד לפרוצדורה שעד כה נהגנו לפיה.

הועדה שלנו החליטה שלא נתנגד לזה שועדת-כספים תתחיל בדיון. ואמנם, היא התחילה בדיון והיא עובדת על ענין זה. היה בסדר שיו"ר ועדת הכנסת הודיע כי ועדת הכנסת החליטה להעביר את ענין לוועדת הכספים.

אני מציע שענין זה לא יבוא בכלל בפני מליאה, לא בתור הודעה מטעם יו"ר ועדת הכנסת ולא בתור הודעה מטעם ישהו אחר. אלא, שהכל יימשך כפי שהיה לפני כן.

כל זמן שתדרשו גושפנקא של הכנסת על חוק שר הקריאה הראשונה של \$ לא נגמרה, אנו נתנגד לכך כשם שהתנגדנו אתמול. נין זה לא יוכל כלל לבוא להצבעה, כי זו תהיה הצבעה בלתי-חוקית.

צ.פנקס :

המצב יהיה מגוחך ביותר אם ביום ב' אה"צ יענה שר-האוצר על הויכוח הכללי ובאותו ום נענה בשם הועדה על התקציב מבלי לראות זאת כדבר חוקי.

לא חשבתי כדבר מכובד לשבת בוועדת הכספים מחתרת, (ללא ידיעת הכנסת לקבל החלטות) ולהעבירן לכנסת בשם איזה ציבור רטי שהתאסף ודן על התקציבים. אם אין לוועדת הכספים סמכות לדון בתקציבים - פזר את הישיבה ולא ידונו בשבוע הבא על התקציב.

לדעתי, צתקציב זה-אין טעם להצביע בעד חזרתו לממשלה, כי איש אינו מעתב מלהגיש הצעות אחרות לוועדת הכספים. ענין תקציב שנתי איני מבין מה ההגיון להחזירו לממשלה; אפשר לעשות ינויים של מאות אחוזים מבלי להחזירו לממשלה.

על ועדת הכספים לקיים ישיבות, היום, יום ו', כנראה, וביום א'.

כסה :

ההצעה שנתקבלה למעשה אינה פוגעת בפרוצ-דורה. צריך להבדיל בין כל הצעות חוק ל ענין של תקציב. אם התקציב אינו מתאשר עד היום בו נגמר התקציב הקודם ל המדינה, היא נשארת ללא אפשרות קיום אפילו של יום אחד. עד 31.3.51 נו מוכרחים לאשר את התקציב.

בענין שאין בו פגיעה בפרוצדורה ושאנו כוליים להוסיף כי אינו משמש תקדים, מדוע צריכים להתחשב בדעת חבר חד בלבד?

עלינו להחליט כי החלטתנו הקודמת להרשות ועדת הכספים לדון בתקציב, אין פירושה פגיעה בפרוצדורה. אם יוחלט מליאה להחזיר את התקציב לממשלה - יחזירוהו.

ציזלינג :

אני מציע שאין מחדשים כל סיכום והצעות בענין שכבר נתקבל בוועדה.

לדבריו של טובי:

יו"ר י. הררי :

לאחר שיו"ר הרבנות הודיע רי הוא ויהו להי

המקובל ולפי התקנון, בתור יו"ר ועדת הכנסת מצאתי לנחוץ לומר לו שהוא אינו אומר נכון, כי אין תקנון מקובל ביחס לתקציב. אין כל ספק כי התקנון המקובל לפי החלטת ועדת הכנסת אינו חל על תקציב.

אפשר לקבל הצעה שועדת הכנסת תקבע בתקנון כי בענייני תקציב אי אפשר להחזירו לוועדה. אבל, איש אינו יכול להציע שלא יהיה תקציב במדינה. אפשר להציע שלא יהיה חוק מסוים, אבל לא לתקציב. לכן, הסכמנו פעם כולנו כי בענייני תקציב אין מקובל.

ישנה ריקנות מוחלטת בשאלה איך דנים בתקציב; אם מסתייגים סעיף סעיף או על הכל; אם הויכוח על כל משרד לחוד, או כללי. ברגע זה אין אינסטנציה יותר גבוהה ומוסמכת לדון בענייני תקציב מאשר הכנסת עצמה וועדת הכנסת יכולה להמליץ כך או אחרת. לדעתי, לא האחד קובע אלא הרוב בכנסת.

לדעתי, אין דרך אחרת מאשר להביא בפני המליאה כדי שהיא תחליט. הצעת מר ארגוב אינה פותרת את הבעיה, כי יתקבל מצב שיו"ר הכנסת יודיע שאינו נותן לדבר.

י. כסה :

ד. בר-רב-האי :

אני מנסה את הצעת מר ארגוב כך: שיו"ר ועדת הכנסת יודיע כי ועדת-הכספים מקיימת את הדיון על הצעת התקציב בידיעה ובהסכמתה של ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי :

אני מציע שהחלטתנו תובא בתור הודעה שכך החליטה הועדה.

יש לנו שלוש הצעות: הצעת מר ארגוב, הצעת מר טובי והצעתי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת מר ארגוב	-	9
בעד הצעת מר טובי	-	5
בעד הצעת מר הררי	-	1

נתקבלה הצעת מר ארגוב, שהחלטת הועדה שנתקבלה ביום 13.3.51 תוקרא בכנסת בנוסחתה ויו"ר הכנסת יודיע אכסופיזיו שהעניין בסדר ולא יצביעו על כך.

ex officio

היו"ר י. הררי : אני מציע שאת ההודעה יקרא חבר הועדה מ. ארגוב.

ה צ ע ה נ ת ק ב ל ה

ה ס ת י י ג ו ת : לחבר הועדה ת. טובי.

היו"ר י. הררי : מסופקני אם אפשר לבקש הסתייגות בעניין זה.

יו"ר הכנסת הציע כי בקשר עם הדיון על התקציב תתקיימה ביום ד', 28.3.51, שתי ישיבות מליאה. הוא לא ציין אימתו, ועלינו לדון: (א) אם אנו מאשרים שתי ישיבות; (ב) אם כן - אימתו, מאיזה זמן ועד איזה זמן.

אני מציע לקיים ישיבה אחת במתכונת כפולה. כלומר, מ-8.30 עד 14.00.

ח. רובין :

האם ברור שביום ד' הבא לא יהיה צורך לקיים ישיבה של ועדת הכנסת? אם בטוחים בכך, אפשר, בשינוי קטן, לקבל את הצעת חבר הועדה רובין.

ח. רובין :

הצעתי היא לסיים את ישיבות הכנסת בשעה 14.00 ואותן הועדות שיש להן צורך בישיבות נוספות תשבנה משעה 14.30.

צ. יהודה :

אני תומך בהצעת חבר הועדה רובין. חושבני כי עלינו לקבלה גם מתוך נימוק נוסף: היות וזוהי הישיבה האחרונה לפני ה-31 לח.ז. - וזהו התאריך האחרון לאישור התקציב. אי-אפשר לדעת מה יוליד הויכוח. ואם נקבל את הצעת מר רובין - באם יהא צורך - תהיה לנו אפשרות לשבת גם בשעות אחר"צ של יום ד'.

היו"ר י. הררי :

אני מציע תיקון להצעת מר רובין: שנקבע את מועד התחלת הישיבה בלי לקבוע את מועד סיומה. הישיבה תסתיים עם גמר הדיון על התקציב.

י. שפרינצק :

לא מכונד לקיים ישיבת כנסת בשעה 8.30 בבוקר. אולם, אם נעשה זאת, יש לדעת כי לישיבה זו אין גבול, היא תסתיים רק לאחר גמר הדיון על התקציב אשר מוכרח להיגמר באותו יום.

31.3.51 זהו התאריך האחרון לקבלת

תקציב השרותים הדתיים.

ידוע לי כי אם נודיע על התחלת ישיבת מליאת הכנסת בשעה 8.30 בבוקר - בשעה זו לא יימצא אף חבר כנסת באולם.

ברצוני שיהיה ברור לכם כי אם יהיה צורך לשבת ביום ד' כל היום - נשב כל היום.

ה ח ל ט ה

ללא התנגדות הוחלט כי ביום ד', 28.3.51, תתחיל ישיבת מליאת הכנסת ב-8.30 ותימשך עד גמר הדיון בעניני התקציב.

י. שפרינצק :

אני דורש מהועדה איזו הוראה בענין מעמדם של חברי הכנסת אלישר, קוק וז' בוטינסקי; האם חבר הכנסת אלישר מהווה סיעת יחיד, ציוני כללי, או מה? על הועדה להחליט מה דינו בשעת ויכוח סיעתי.

חבר הכנסת קוק שולח אלי אולטימטומים בכל שעתיים ודורש לאפשר לו השתתפות בוויכוח סיעתי.

תקבעו מה דין חברי כנסת אלה.

היו"ר י. הררי :

לדעתי אין כלל בעיה בענין זה. השאלה היא רק מדוע יו"ר הכנסת נתן לפעמים את רשות הדיבור לחברי כנסת מחוץ לזמן סיעתם. חבר הכנסת אלישר דיבר לפחות 3 פעמים מחוץ לזמן של סיעתו.

כל זמן שועדת הכנסת לא אישקה סיעות חדשות בכנסת - לאלישר מפני שאף פעם לא פנה בבקשה כזו ולז' בוטינסקי וקוק אשר פנו טרם ניתנה תשובה - אין להכיר בהם כבסיעות נפרדות.

י. שפרינצק :

לאלישר נתתי את רשות הדיבור פעם או פעמיים, מטעמים מסויימים.

חוץ ובטחון

בועדת ~~ה~~ הוחלט על מסירת הודעות של כל הסיעות. אני קובע שהודעות הסיעות לא היו בהתאם למה שדובר בועדת חוץ ובטחון. לא רציתי בסקנדל בעת אותו הדיון, בתור יו"ר הכנסת אני מרגיש אחריות חיצונית ועל-כן נתתי רשות הדיבור לרגעים מספר לחבר הכנסת אלישר, כי איני יכול לרסן את הטמפרמנט שלו כשהוא מתפרץ על לא פגיעה. אולם, לומר שנתתי לו את רשות הדיבור 3 פעמים - אין זה נכון.

י. רוקח :

מצב הכנת התקציב הוא די חמור לכל הצדדים גם לקואליציה וגם לאופוזיציה - למדינה כולה בכל אופן. על כן, בשם ועדת הכספים הריני מבקש שהיום משעה 11.00 עד 14.00 תוקדש ישיבת המליאה לסיום הדיון הכללי על התקציב במקום לדון על שאלות לסדר היום. אחרת לא נוכל להגיש את התקציב בשבוע הבא.

א. ציזלינג :

איני רואה כל טעם וצורך להסדר עבודת הכנסת ^{היום} ~~היום~~ ^{למחר} יעברו לענין התקציב. אין תקוה לסיים דיון זה עוד היום.

אני מערער על הסדר שמנהיג יו"ר הכנסת, ^{אין} ביום של שאלות לסדר היום מכניסים חוקים, ושהיום רוצים להביא הודעה על הסתייגויות. זה אינו שייך לישיבה זו. הודעות על הסתייגויות שייכות לישיבה אחרת. אני יודע כי על-ידי כך נשללת או מוגבלת זכות שנקבעה בתקנון. זה לא יביא כל תועלת.

אני מבקש שהיום תוקדש ^{היום} ~~היום~~ לשאלות לסדר היום וכי ביום של שאלות לסדר היום לא יכניסו כל שאלות אחרות. אילו הייתי חושב ששינוי סדר היום בישיבה של היום ¹¹⁰⁸ ~~היום~~ להשפיע על קבלת התקציב - לא הייתי מתנגד לכך.

מ. ארגוב :

קודם כל אני שולל את דברי חבר הועדה ציזלינג כאילו ישנה איזו כוונה להתנקש בסדר היום של ישיבות יום ד.

אם ועדת הכספים מחליטה פה אחד לבקשא שלא תהיה הפסקה בויכוח, אני יהיה נורא אם פעם אחת נותר על שאלות לסדר היום ובהזדמנות הקרובה ביותר נחזיר את היום הזה.

ש. פרסיץ :

אני מציעה להפסיק את הויכוח בענין זה ולהצביע.

פ. שפרינצק :

איני רוצה לעבור לסדר היום על הערתו של חבר הועדה ציזלינג כאילו יש איזו שהיא נטיה. אין כל נטיה. מצד מי יכולה להיות נטיה כזו? מצד הממשלה? אני קובע כי מצדי אין כל נטיה. האם יכולה להיות נטיה כזו מצד הסיעות?

נכון אמנם עצריך לשמור את יום ד' לשם בירור שאלות לסדר היום. אמנם, אין זה דבר קדוש, אך חשוב מאד שיהיה יום קבוע לסעיף זה.

במלאי הגדול של הצעות לסדר היום יש הרבה שאלות חשובות אבל הן אינן בוערות.

היו"ר י. הררי :

הגב' פרסיץ הציעה להפסיק את הויכוח בענין זה ולהצביע.

היו"ר י. הררי :

אני קובע כי הצעת הגב' ש. פרסיץ נתקבלה; אנו מפסיקים את הדיון ועוברים להצבעה.

ש. כץ :

אני מציע כי נוסף לכך שנחליט להפסיק היום את הדיון על התקציב, תוקם הישיבה הראשונה

בשבוע הבא לשאלות לסדר-היום.

י. הררי - היו"ר :

לאו דוקא הישיבה הראשונה בשבוע הבא, אבל ישיבה אחת בשבוע הבא תוחזר.

ש. פרסיץ :

איני רוצה שיתקשרו בהכנסה לשבוע הבא. אולם עלינו להחליט עתה, כי הכנסת לא תתפזר לפגרא לפני שלא תדון על הצעות לסדר היום.

י. הררי - היו"ר :

אם כן, לא לקשור זאת דוקא עד הפגרא, אלא שבמקום ישיבה אחת לסדר היום תקיימנה

שתי ישיבות בענין זה.

ש. פרסיץ :

אני פוכנה שישיבה זו תוחזר, אם לא בשבוע הבא, בשבוע שאחריו.

היו"ר י. הררי :

ישנם שני תנאים של חברי הועדה ש.כץ וש. פרסיץ. נשאלת השאלה איך צריכים להצביע. ישנם כאלה הרוצים לדון היום בענין התקציב ואינם רוצים את התנאי.

ח. רובין :

תצביע את העתקת ענין לסעיף ולסדר היום לשבוע ימים או ליותר משבוע.

צ. יהודה :

אני מציע שהועדה תחליט כי עד לפגרא ישיבה אחת של הכנסת תוקם מוקדמת לענין הצעות לסדר-היום.

י. שפרינצק :

אני חושב להודיע כי עד הפגרא נחסל את כל הפלאי.

בשבוע הבא פוכרחים להקדיש ישיבה לענין הצעות לסדר היום. אם חס וחלילה תבוא הצעה אצאא לסעיף אחר - דחוף - אביא אותה לכנסת.

היו"ר י. הררי :

האם אפשר לקבל את הודעת יו"ר הכנסת?

ה ח ל ט ה :

הודעת יו"ר הכנסת נתקבלה פה אחד.

היו"ר י. הררי :

בענין הפכתב לנשיא המדינה, היה מקובל שענין זה יועלה השבוע, אך ברור כי זה

יהיה רק בשבוע הבא.

ביחס לפגרת הפסח, שמעתם את הצעת יו"ר הכנסת שהפגרא תחיל מ-12 לאפריל 1951 (ו' ניסן תשי"א) ותימשך עד 14 למאי 1951 (ח' אייר תשי"א). כמו כן הוא מציע שבועיים סתוך 4 שבועות אלה תשבנה הועדות כאילו לא היתה פגרא.

אני מציע לדון קודם כל בענין הפגרא ואחר-כך בשאלת התכנסות הועדות.

י. שפרינצק :

לשם אם לא לביטול השאלה התכנסות הועדות, לשם מה פגרא של שלושה שבועות?

א. מצגות :

אני מציע שלא נקבל נוסח כללי "הועדות יושבות", אלא אותן הועדות שיהא להן צורך להתכנס - תתכנסנה.

היו"ר י. הררי :

אני מציע לדון בשני הדברים באופן נפרד.

י. שפרינג :

ישנם 18 - 15 חוקים המתעכבים בוועדות ולא בטמסלה. בעתונים כותבים שהכנסת אינה עובדת די. אני יודע היא אחרת. כפובן כי ועדה שלא יהיה לה מה לעשות

שאתם עובדים, אך דעת הקהל בעת הפגרא, לא תתכנס.

היו"ר י. הררי :

העתונים כותבים מה שיו"ר הכנסת רוצה שהם יכתבו, בכל יום ד' בסוף הישיבה, יו"ר הכנסת נושא באום לעתונים ופסית אותם לכתוב שהכנסת אינה עובדת די.

מה שנחליט ואיך שנחליט, העתונים סמילא יפשיכו לאכתוב נגד הכנסת. אם הפחד הוא רק מהעתונאים, אזי לא צריך להחליט על שבויעים, סתוך ארבעה, להתכנסות הועדות. ומה אם יהיה צורך לקרוא את הועדות במשך שלושה שבויעות סתוך ארבעה?

נודיע שהפגרא היא ל-4 שבויעות והועדות שיהא להן צורך לקיים ישיבות באותו זמן - תתכנסנה.

אני מציע להצביע קודם כל על זמן הפגרא ואחרי-כן על הניסוח בנוגע להתכנסות הועדות.

ב. בן-עמי :

מה האסון אם אחרי 6 חודשי עבודה, (הכנסת יוצאת) לחופשה של חודש חג הפסח? האם העולם עלול להתמוטט? נראה לי כי פי שאומר זאת, הוא בעצמו התמוטט.

כמדומני שיטנו חוק הקובע כי בשביל לכנס ועדה יש צורך ב-1/3 מחבריה וביו"ר הועדה. אם כן, נקבע פגרא לחודש ימים ואם יהיה הכרח לקיים ישיבות של ועדות - הן תתכנסנה לפי החוק הקיים. אל תהססו להופיע ברבים כאנשים הזקוקים למנוחה של חודש ימים.

א. ציזלינג :

הרצון להציג את חברי הכנסת כאנשים שאינם עמלים נראה בעיני כרציני. איני סוכן להיות בענין זה תחת שוט של עתונים. יתכן שישנם אנשים הפשוחרים מעבודת הכנסת, אבל אני פעיד על עצמי כי בעבודתי כחבר סמסלה ובעבודות אחרות לא הייתי עיף כפי שאני עיף כיום כחבר הכנסת. איני מסכים שנהיה קרבן להלך-הרוח של עתונאים.

בימי הפגרא לא אעסוק בנופש. לחבר כנסת יש עבודה צבורית רבה הקשורה בתפקידו זה ושעליו לעשותה בימי הפגרא.

לפי החוק אפשר לכנס את הועדות בעת הפגרא בכל זמן ואין צורך לקבל החלטות חדשות. יש סדר קריאת ועדות בימי הפגרא.

ג. אלינית :

הפגרא אינה ניתנת רק למנוחה. כדי שחבר הכנסת יוכל לפלא את תפקידו הוא צריך להיות איש ציבור.

אלא גם את הכנסת כולה.

ד. בן :

הייתי שותף להצעת היו"ר אך איני שותף להתרגשותו מפני העתונאים.

אנו נמצאים במצב קונסטיוציוני סיוחד במינו. המסמלה היא מסמלה-תוך-התפטרות ולא הייתי רוצה שהכנסת תתפזר לזמן ארוך מדי ושהמסמלה באותו זמן תעשה ככל העולה על רוחה. על כן אני מציע לקצר את הפגרא עד לטיניסום אשר הוא 3 שבויעות. גם רווח של שבויע אחד חשוב. אני מציע שהכנסת תסיים את פגרתה ב-8 לפאי 1951.

ה. פרמיץ :

יודע לי העול הכבר בו נושאים חברי הכנסת במשך ימי עבודתם. מאידך, אני רוצה לקבוע כי במדינה כשלנו אי-אפשר לקבוע חופשה למשך 3 * 2 חודשים בשנה. שום חברה או סוטר לא היא יכולתשאת על עצמן מעמסה כזו. איננו צריכים לדרוש לעצמנו זכויות שאין לעובדים אחרים במדינה אשר אינם עובדים עבודה קלה פשלו.

במסיבות שלנו מספיק אם נסתפק בחופשה של שבויעים למשך תקופת הפסח.

אל תשכחו שאם הבחירות לכנסת תתקיימנה בחודש יולי, הרי שהכנסת תתפזר לפני כן לתקופה די ממושכת.

אני מציעה שחופשת פסח תיקבע לשבועיים מיום ח' ניסן תשי"א עד כ"ה בו.

ג. ברז : גם אני שותף לדעה שהכנסת אינה מתבטלת. אולם, כמסתכל, אני יכול לקבוע שאנו מתעייפים מאד כי בכל שאלה ושאלה חוזרים האחד על דברי השני ואין מחדשים דבר.

ד. ארנוב : אני מצטרף לאלה החושבים כי בעתונות יש סילוף מוחלט של אופן עבודת חברי הכנסת. איני חדש בארץ ואני קובע כי עבודתנו היא עבודה מפרכת. ההצעה שלא לקבל פגוע בעצמי חברי הכנסת.

החוק קובע כי אם 30 חברי כנסת דורשים באופן רחוק לכנס את הכנסת כולה - הדבר אפשרי. אם יהיה דבר רחוק יכנסו את הועדות שתצטרכנה להתכנס ואם יהא צורך אף את המליאה.

ה. נורוק : ברצוני להדגיש כי בכל הפרלמנטים בעולם יש חופשה של 4 - 2 חודשים בשנה.

ו. רובין : במקרה שתתקבל הצעת הגב' פרטיץ, הריני מציע שנעבוד בחול המועד פסח ונותר על המשכורת עבור הימים בהם לא נעבוד.

הינ'ר י. הררי : יש שלוש הצעות: האחת - לקיים את הפגראס-12 לאפריל עד 13 למאי; השניה - עד ה-7 למאי; השלישית - ס-ח' ניסן עד כ"ה בו.

ה צ ע ה

- בעד ההצעה הראשונה - 14,
- בעד ההצעה השניה - 2,
- בעד ההצעה השלישית - 1.

נתקבלה ההצעה לקיים את הפגראס מיום 12 לאפריל 1951 ועד 13 למאי 1951.

ז. שפרינצק : אני מותר על הצעתי בענין התכנסות הועדות.

הינ'ר י. הררי : אם כן, נשארת רק ההצעה המקובלת, שכל הועדות אשר צריכות להתכנס מתכנסות לפי הצורך - לפי החוק.

לפי הסדר עלינו לדון עתה בהצעה לסדר היום שהוגשה על ידי חבר הכנסת רוקח ביחס למכתב ראש הממשלה לנשיא המדינה. גם סר פנקס וסר רוקח ביקשו להיות נוכחים בדיון זה. היות והם אינם, אני מציע שנדון עתה בסעיף (ו) - מכתב היועץ המשפטי בענין חסינותם של חברי הכנסת ארם, טובי ומיקוביטס.

אפסור לכם רק מה הנושא. בודאי שלא נדון בענין זה ללא נוכחותם של 3 חברים אלה.

קבלתי פיו'ר הכנסת שלושה סכתבים שהועברו אלינו ע"י היועץ המשפטי הסנקס בכל אחד מהסכתבים ~~לפי~~ את חסינותם של 3 חברי-כנסת אלה, כדי לתבוע אותם לדיון על השתתפות בהפגנות בלתי-חוקיות.

אני מציע שלא לדון בענין זה אלא לאחר שניתן אפשרות לשלושת חברי כנסת אלה להיות נוכחים בשעת הדיון.

א. ציזלינג : הועדה סיימה את הדיון בחוק החסינות. אני מבקש לדעת אם פניית היועץ המשפטי היא בגדר חוק זה. אם לא - אני מציע שלא לדון בה, כי חוק החסינות קיים.

הינ'ר י. הררי : היות וחוק החסינות טרם נתקבל, יתכן שלשלושת חברי הכנסת ארם, טובי ומיקוביטס יתנו

הישג גדול הוא שהיועץ המשפטי פונה אל הכנסת
בבקשה לבטל חסינותם של חברי כנסת. במקום לדחות את הבקשה, עלינו לעודד
פניות כאלה. אני מציע שנקבל את הפניה ונעמידה לסדר היום. מה נחליט,
זו בעיה אחרת לגמרי. אך אל נפסול את עצם הבקשה.

ס. בן-עמי :

איננו צריכים להסתלק מפניה, כי במצב של היום הדבר
עלול שלא להיות לטובה. מדוע פנה אלינו היועץ המשפטי?
יתכן כי רק מתוך ניטוס בגלל קשריו ויחסיו עם חברי הכנסת. אולם, יכולה גם
להיות דעה כי מפני שאינו רוצה להעמיד טעיף זה במבחן משפטי. מכל מקום, הפניה
כשלעצמה אין בה כל פגיעה; יש בה רק הכרה בחסינות חברי הכנסת והיא מבקשת
לשלול חסינות זו מ-3 חברים. השאלה היא עתה אם לאור הצעת החוק שכבר עברה
לכנסת יש מקום לדון בפניה. לדעתי, אין דחיפות בכך.

כל העבירה היא מעין אהרלהוליד עכבר. אם כן, יש
מוצא פשוט. הרי בסופו של דבר איננו מעוניינים שתהיה התנגשות. כאן אנו עלולים
לנוא לידי התנגשות בין הוראות חוק החסינות ובין הדיון שעלול להיות בנקודה
זו. ואז ממילא החלטת ועדת הכנסת תהיה מנוגדת להוראות החוק. מה עושים חכמים
במצבים כאלה? אינם מעמידים דבר בשעה שאין צורך להעמידו.

כל זמן שלא יוכיחו לנו כי העבירה בגללה עומדים
לחבוע את חברי הכנסת היא במסגרת חוק החסינות אשר נתקבל בוועדה, אל נדון
בענין זה. מוטב לדון בדברים כאלה כשיש כבר חוק ברור. בינתיים יעשה היועץ
המשפטי מה שברצונו.

היו"ר י. הררי :

וזהו תוכן המכתבים שקבלתי:

"לכבוד יו"ר הכנסת ירושלים.

מדוני יושב-ראש הכנסת,

מר , חבר הכנסת, נאשם בזה שביום ...
השתתף בהפגנה בלתי חוקית ברחוב ... , בנגוד לסעיף 35 לפקודת
המסמרה ולסעיף 80 לפקודת החוק הפלילי, 1936.

בטרם שאעמיד את מר ... לדיון אנקש, במקרה מיוחד
זה, את רשות הכנסת, נשיאות הכנסת, או הוועדה המוסמכת, להעמיד את מר אאאא ...
לדיון בשל עבירה זו.

בכבוד רב,

(-) היועץ המשפטי לממשלת ישראל.

לדעתי אין כל נימוק^{אכ?} שוועדת הכנסת לא תענה למכתבים
אלה. היא יכולה לענות באופן שלילי או חיובי.

ס. בן-עמי : הצעתי לדחות את הדיון עד שיתקבל חוק החסינות.

פ. רוזן :

מתברר שהמסמרה פנתה אל היועץ המשפטי בענין זה.
הוא ענה כי לדעתו המסמרה בענין זה אינה צריכה
ואינה יכולה לפעול לבלי לקבל רשות מצד מוסמן של
הכנסת. הוא פנה אלי בענין זה ואמר לי כי יפנה לכנסת ויודיע רק שישנה
פנייה מטעם המסמרה; הוא לא יחווה דעה בענין זה ויבקש את הכנסת להחליט.

לגוף הענין, חושבני כי אחרי שוועדת הכנסת כבר
קיבלה חוק שהיא מציעה לכנסת, הייתי בענין זה תמים דעים עם חבר הכנסת
ח. רובין, כי חוק זה כבר מכריע. אני מניח שעבירתם לא היתה בבחינת
פשע ומתוך הנחה כזו הייתי מספל בענין. אני חושב שההחלטה אשר תתקבל תהיה
גם היא ברורה זו. החוק אשר אתם מציעים כבר קיים. ועדת הכנסת צריכה היום
לפרש את הסעיף הקיים אשר באמת כבר מבטיח חסינות פרלמנטרית כרוח החוק
אשר נתקבל.

היו"ר י. הררי :

בהתחשב עם העובדה שהשעה כבר 11.00 ושרשוטים
לדיבור בענין זה עוד כמה חברים, הריני דוחה
את המשך הדיון בענין זה לישיבה הבאה.